

זכרי הכפר

ת ש ל י ך

- * בואו נשליך שלום אחד לשני כשאנחנו נתקלים בקיבוץ, כאילו שכבר נפגשנו פעם.
- * בואו נשליך מהלוח ומתאי הדואר את כל רשימות השיבוץ והבקשות, ונעשה את זה כמו שאנחנו רגילים - בהתנדבות.
- * בואו נשליך מהקיבוץ את כל הכלבים - ונגדל בתור נסיון כמה חתולים.
- * בואו נשליך מעל הפרצוף את הציניות, הדאגות והצרות, האדישות, הקטנוניות והמריבות. אם לא נציל את הנשמה, לפחות נכין מקום גדול לשנה הבאה - וזה גם כן חשוב.

בואו ונעשה תשליך אחד גדול !

(מעלון אפיק, שלקח מעלון דליה)

כפר הנשיא
מספר 734
ד' בחשרי תשמ"ב
2 באוקטובר 1981

מה נשמע?

ביום ד', ב' דראש השנה, נפתח הלונה-פרק לילדים וגם קצת להוריהם.

אנו חותמים שבוע של ארועים חגיגיים, אירוח קרובים, מנוחה וסתם שמחה על כך שהסתיימה עוד שנה, ואנו עומדים בפתחה של זו החדשה - תשמ"ב - ומצפים לטוב.

כל חבר קיבוץ מאורגן שלוקח את הכביסה מהמחסן ופותח את תא הדואר שלו מדי פעם הופתע למצוא את השי לחג, מתנת מחסן הכגדים (מגבת לחבר) ומתנת המרכולית (שוקולד, סבון וחפיסת ממתנות-ניר). הרבה תודה לכן העומדות מאחורי הרעיון והביצוע! שלא לדבר על השי הפנטסטי שקבלנו מהאקונומיה. תודה לשמעון ולג' קיל!

ערב ראש השנה - הטקס, השירה, התזמורת, ילדי כתה א' השרים, הארוחה והאווירה החגיגית, כל אלו הצטרפו למערכת רחבה וגדולה שתרמה לכולנו להרגיש שאכן חג היום. תודה לעושים במלאכה.

ואולי אולי אולי -

אולי גם זה מסימניה של השנה החדשה - בפרדס שלנו בדרוז נראו ונשמעו השבוע כ-12 קוטפים ששפתם עברית, ובתעודת הלידה שלהם כתוב שמקום הולדתם: כפר הנשיא, ישראל! כל החבריה העליזה הזו עסקה בקטיף ה"מוקדמות".

אחה"צ א' דראש השנה נערך סיור בענפי השירות של המשק - נגריה, מסגריה, שרברבות ועוד, וניתן הסבר וכיבוד.

ובערב - תכנית אור-קולית בסימן "עוד שנה", בה רואיינו חברים העוסקים בתחומים שונים - לאר דוקא במגזר היצרני של הקבוץ, ודבריה נשמעו על רקע שיקופיות יפיפיות.

על שכגון זה ניתן רק לומר: כן ירבו!

צוות "דברי הכפר" מברך את כל בית כפר הנשיא בשנת התפתחות, יצירה, מקוריות ויציבות חברתית גם בקרב הבנים.

חדר האוכל היה מלא וגדוש, כמעט כמו בערב החג עצמו. תודה לשושנה ש' שניצחה על הערב; לאורי ג' שהנחה אותו ולכל החברים שנטלו בו חלק.

בברכת שנה טובה,

דליה

גוף ל יהודי

להיזכר בכ' באלול, שעדיין אין צוות לחגי תשרי.

להתווכח כל שנה, "האם וכיצד לציין את יום-הכיפורים".

לכבוד צאת הימים הנוראים, לבנות סוכה אחת לבן בכיתה ה', סוכה שנייה לבת בגן וסוכה שלישית לפעוטון של הפעוט, ולפרק אותן אחרי החג.

למצוא סיבה טובה למה לא להשתתף בצוות חנוכה.

לנטוע שתילים בט"ו בשבט בדיוק באותו מקום בו נטעת אותם לפני שנה.

לרדת ברגשות מעורבים לסילבסטר.

להתלבט ב-8.30 בערב למה להתחפש במסיבת פורים, המתחילה ב-9.00.

לשטוף כלים בסוף הסדר, מפני שהרשימות בהן נכתב ששטפת כלים בסדר הקודם - אבדו.

להתגרד בחורשת האלונים בפיקניק מסורתי של יום-העצמאות, בציפייה לסטייק.

לחשוב על רעיון מבריק ומקורי להופעת הענף שלך בשבועות.

לפתור את 'חשבץ-האהבה' בערב משימות בט"ו באב.

(מתוך "ירוק בעיניים")

מערכת:	עדנה, דליה, צילה.
	הדפיסה: רות ר'
	הגהה: אסתי נ'
	שכפלה: רות ר'
	חברו: רונה והמשפחה

$$1 + 60 + 9 = \text{בג' מטריה} ?$$

כמה גורמים התלכדו לדחוף אותי לכתיבת שורות אלה: יומיים רצופים של הופשה מלווה אוירת פסק-זמן של סוף שנה, יחד עם הסרת העול של דאגה יום-יומית לבעיות החברה, נתנו את הפנאי. קריאת מאמרו של אדי מלפני שבוע, שהחטיא, לדעתי, את המטרה שלשמה נכתב, והוכוחים בנושא "חוץ לארץ" שעוררו (בין השיטין) את הבעיות של פער דורות ושל מקורות מימון מבחוץ - אלה סיפקו את התוכן.

אבל מה ששחרר את נצרת העט היתה ללא ספק המודעה "כנס בוגרי אסט יחסיים.... בחה"א של המפעל".

הייתי די קרובה לעניינים כשהנושא עלה לדיון לראשונה, וספקותי כבר בהתחלה לא היו לגבי עצם ההכשרה (ה"טריינינג" בלע"ז), שאינני מחימרת לרדת לעמקי סבוכותיו הפסיכולוגיים והחברתיים. חששתי משני דברים (ועל זה יעידו החברים, מראשוני המשתתפים, שאיתם שוחחתי אז):

- (א) הווצרות "קבוצת יודעי ח"ן" ביננו;
 (ב) אי-התאמת הקורס והסמינרים לחברי קבוץ, במיוחד בגליל, בגלל גובה התשלום ורחוק המקום.

כפי החברים היו אז תשובות:

- (א) אנחנו מודעים לסכנה, ונפעל למנע אותה. לא ננסה להשפיע על אף אחד לבא לסמינרים. (ואז לי, בכל אופן, לא היה ידוע שמדובר בהמשך של מפגשים שבועיים, כנסים, יציאה לסרטים וכו', כל ארוע ותשלומי בצדו.)

- (ב) אנחנו לא מבקשים השתתפות המשק באופן מעשי. כן חשובה לנו ההכרה הרשמית בפעולה בצורה זו או אחרת.

בנגוד לאדי, אינני חושבת שהחברים האלה הטעו אותי בזדון. אם היה כך, היה לי אולי יותר קל. יכולתי להביא אותם בפני החברה על הפרת הסכם. עלי מעיקה ההרגשה שחברינו תמימים מדי, נלהבים מדי מחדוש מענין, שהם מופעלים ומוטעים ע"י איזה ארגון שאין להם שליטה עליו, ובשבילי אפילו לא משנה אם מניעי אותו ארגון שהורים או מסחריים.

כי אתם, החברים הדוחפים את חורת האסט, תראו מה שקורה.

בגלל העלות הגבוהה התפתח סביב להוצאות התחבורה מן משחק של "תפוש ככל יכולתך", או "הסעה את הסדרן". יש תרגילים שונים ומשונים לתאם נסיעות למטרות משקיות לאותו ערב "בוער" של מפגשי אסט. חברים, אין פה שקר, אבל גם אמת צרופה אין כאן.

היציאות השבועיות בערב, עם תורה בין 2.00 עד 5.00 בבוקר, בהכרח נותנות אותותיהן ביום עבודה פחות יעיל, כשקושי זה, אני משערת, עולה לפי גיל המשתתפים. כל אחד אחראי למעשיו, אתם אומרים. אבל מה לעשות ובקבוץ, יותר מבמקומות אחרים, מעשיו של כל אחד שזורים במעשיהם של צוות, של מחלקה, של ענף...
 ....

אמרתם לי "לא נשפיע על אחרים" ... ומקובל עלי שאינכם מכריחים אף אחד לעשות מה שאיננו רוצה. חבל שיש ביננו שמושפעים בקלות יתר, ומתקבל רושם שכדי להיות "צעיר" ו"יפה" כדאי להשתייך לאסט.

כתבתי "להשתייך" כי אתם נהפכים, אם ביוזמתכם או ע"י הפעלה מבחוץ, למפלגה, עם פעילים, חברים מן השורה, פעולות להגברת המספרים (כגון הדרישה בסמינר מכל משחתף להביא חבר אחד חדש).

אולי יש בין המשתתפים פעילות חברתית מוגברת, קולין, אבל עיקר מטרתה להגביר את ההשתתפות באסט. מרוב ארגון כנסים, סרטים, מפגשים, לא נותר זמן לדברים אחרים. אותם חברים שהיו פעילים לפני שהלכו לאסט ממשיכים להיות פעילים. לא ראיתי הגברת המעורבות החברתית אצל מי שלא היה מעורב לפני כן.

בסיום, הייתי רוצה שהחברים היוזמים יקחו אף הם פסק-זמן, יביטו על הפעולה הזו ויענו בכנות: האם היא מגבירה מעורבות בחברה שלנו? האם היא מקרבת, באופן כללי (לא בתוך המשפחה פנימה) את הרבדים השונים של החברה? האם היא משחררת את המשתתף בה לפעל לטובת הכלל?

או שמא היא מעלה מחיצות, מגבירה את הנטייה להסתכל פנימה, ובסופו של דבר תופשת את המקום של העקרונות שעליהם מושתתים חיינו - השתוף והערבות ההדדית.

א נ ג ה

נדליק נר לזכרה של

גב' רוז מטר
ז"ל

ח' בתשרי

נדליק נר לזכרה של

אסתר סינה
ז"ל

י"א בתשרי

את האמת צריך ליצור

בעקבות מספר שיחות אליהן ניקלעתי בזמן האחרון, עלה בדעתי לשכת ולנסות להגדיר לעצמי מספר הגדרות יסוד בהשקפת עולמי. רשמתי לי את ההגדרות הבאות:

1. אמת. 2. נגודים או פרדוקסים. 3. השלילה. 4. ההתנסות. 5. הווייה.
6. החויה. 7. ההתחלקות. 8. אחריות אישית. 9. ההומור.

האמת: את האמת אי אפשר לגלות. את האמת צריך ליצור. בתוך המחשבה הפשוטה והנאיבית הזאת טמונה תפיסה היובית מעשית לפתרון מציאת האמת. משום שלאמת אין קיום שלא קשור ביצירתה או בקיום המעשי שלה, כל אמת אחרת היא אשליה ואת האשליה לא ניתן לשנות, רק את האמת ניתן לשנות. כדי שנוכל ליצור שנוי, אנחנו צריכים שיהיה קים בסיס כל שהוא ושנוי ניתן לחולל רק במה שכבר קים.

נגודים ופרדוקסים: אני יודע שאני יכול לדעת שדבר הוא נכון, כשהוא נכון, ובאותה מידה אני יכול לתפוס דבר כנכון והוא לא יהיה נכון. לגילי או ניוטון ואינשטיין - בתפיסתם את היקום - לכל אחד מהם בנפרד היתה אמת שלו, אלא שלבא אחריו נתפסה האמת הזאת כלא נכונה, מכאן אפשר להבין שהאמת היא הדבר הקים לגבי כאמיתי בהוזה שבו אני נמצא. אבל, לפעמים אנחנו ממשיכים להחזיק בדברים (אמונות תפיסות) גם אחרי שאבד ערכם האמיתי, אלא שלא טרחנו לבדוק את מהות יחסנו אליהם. כך נוצרות דעות קדומות וסטריאוטיפים.

השלילה: סארטר שאל למה נתנה לנו השלילה, והשיב שדרך השלילה אפשר לתפוס את החיוב למשל, דרך שלילת החירות אפשר לתפוס מהי חירות; דרך שלילת הקיום אפשר להבין את הקיום.

"תפלה זכה" ממחזור יום הכפורים, שהיא כשלעצמה תפילה יפהפיה, עוברת השקפה פילוסופית דומה, שאת הטהרה וההזדככות תוכל להבין רק לאתר שתטאת, וכדי שלא יהיה ספק בהבנה שלך את החטא, מעבירה אותך התפילה בתהליך, דרך חטאים לאין ספור, עד שהיא מביאה אותך לסליחה השלמה.

ישנה כאן גם תפיסה פסיכולוגית מודרנית הגורסת שצריך לעבור תהליך חיצוני כדי להשיג תפיסה פנימית מסוימת.

התנסות: השלב הבא אחר יצירת האמת הוא שלב הנסוי; כל עוד לא תנסה להגשים את האמת שלך, היא תשאר פיקטיבית. ויותר מזה, אדם שפוחד להעמיד את האמת שלו למבחן - כלומר לחשוף את עצמו בפני אמיתות או חויות חדשות - מזדה למעשה בחוסר אמונתו באמת שלו, או בידיעה שהאמת שלו מעורערת. הרי הדבר ההגיוני ביותר מכוהי באמונתו הוא לעמת אותה באמיתות אחרות, או ליטש אותה באופן מעשי.

הווייה: אחת הבעיות של האדם החילוני היא איבוד ההווה. לאדם הדתי מגולם ההווה באלוהים, גם שמו, יהוה, נגזר מהווה, וגם המלה הווייה נגזרה מהווה.

מה פרוש להוות? להיות פרושו להיות כאן ועכשיו בהווה. אם נבדוק את עצמנו,

נמצא שרובנו חיים בעבר או בעתיד, אבל דוקא ההווה שלנו מעורפל ומלא לבטים וחוסר יכולת להחליט. אנחנו מדברים על דברים שיכולנו לעשות (עבר), על דברים שנעשה (עתיד), אבל בהווה, בעכשיו, איננו עושים דבר. מכאן נובעת הרגשת הסכול עצומה, משום שלמעשה נשללה מאתנו ההוכחה לקיומנו בעינינו שלנו.

החוויה: את המציאות אפשר לחפוס על ידי תרגומה למטפורות שיהיו קרובות ככל האפשר למציאות עצמה. אפשר לתאר אותה בשיר, ציור, פרוזה, או בנוסחה פיסיקלית כמו $E = MC^2$, אבל נדמה לי שהמאחד את כולן, שהן נסיונות לתאר חוויה שהאדם שיצר אותן עבר. מכאן אפשר להגדיר את המציאות כחוויה.

התחלקות: על ידי התחלקות עם הסובבים אותנו ושתופם במעיק עלינו, בחוויות שלנו, אנחנו משיגים פרספקטיבה נכונה על בעיותינו, ושותפות גדולה יותר בנמצא מסביבנו. כך גם נבין טוב יותר את המחסומים שיצרנו סביבנו ושאנו חיים בהרגשה שמישהו אחר יצר אותם. ההתחלקות היא אמצעי ליצירת קשר.

אחריות: רב ההסברים שלנו בהווה לכשלונות בעבר או בעתיד, נחן לסוג אותם כהטלת אחריות למה שקורה לי על מישהו אחר.

לא למדו אותי, לא אמרו לי, לא הסבירו לי - כולם הסברים שנובעים מפסיביות, שבעקרון אינם מובילים לפתרון מעשי, וביסודם הם פריקה של אחריות.

אני חיב לומר; אני לא למדתי, אני לא הכנתי, השגיאה הזאת היתה שלי - לא כמאשים, אלא מתוך הבנה שרק כך תפתח דינמיקה בכוון של התפתחות חיובית. מי שלא מבין שכל המכשירים להתפתחותו נמצאים בתוכו ועליו האחריות לפתחם, ימשיך בקיומו הפסיבי, המקטר, המתלונן וחסר הפתרון. מי שישתמש ביכולות שטמונות בו, ישיג, אולי, כמעט כל מה שהוא רוצה, אבל כדי לגלות זאת הוא חיב לנסות.

הומור: ההומור גם הוא מעניק לנו את המימד הנכון של ראית הדברים. ההומור הטוב, זה שלא פוגע, שלא הפך עדיין לציניות, עוזר לנו להעניק קלות לדברים שמכבידים עלינו ביום יום, עוזר לנו להתגבר על כח המשיכה. כאילו שבתוך המימד הרציני פילוסופי החשוב של הענינים הנורא חשובים בהם אנחנו עוסקים, פונה מישהו בתוכנו לקהל לא נראה, ובקריצת עין הוא מודה שהכל בולשיט.

בוטאו עט"ס בקבוצתנו

רצייתי לכתוב על צריפים עוד לפני שיהפכו לנחלת העבר; הרי טענתי שלא לשם נוסטלגיה צרופה נכתבים קטעים אלה. אך הפיתוח והקידמה זריזים ממני ומאלצים אותי לכתוב על מה שהיה ואיננו. עם זאת, כפי שתראו, אינני מבכה ואינני מתאבל כי אין מקום לכך.

חרף מחאותיו של איש מוסיקה נודע, פורק צריף שכנויו האחרון היה חדר מוסיקה או חדר ציור. כינויים רבים ידע צריף זה במשך 32 שנותיו, והינה הראשון שבהם: **צריף לוינסון**.

ומעשה שהיה כך היה. בתחילת שנת '49 עמדו 3 צריפים "סוכנותיים" אשר הצטיינו בעיקר בבסיסיותם. יעני, "No trimmings" – בלי מותרות. וכאשר התבררו כמה מחסרונותיהם של צריפים אלה והיה צורך לפחות בצריף אחד נוסף, ישבו על המדוכה, וצבי לוינסון טרח, תיכנן ובנה במו ידיו את הצריף. חדרים מוגדלים, ארונות בנויים במחיצות, ארונות לבגדי עבודה שנפתחו אל המרפסת ועוד כאלה שכלולים בורגניים. ברגע האחרון הוחלט אפילו שתהיה רצפת מרצפות ולא רצפת עץ. כדי לפשט את עבודת הריצוף היא בוצעה על כל שטח הצריף טרם הקמתו. ממש במה! ואם כבר במה, אז צריך גם הצגה!

ובכן, לא ניהשתם. על רצפה זאת נערכה החחונה הראשונה ב"הבונים מנסורה". טוב וחנייתה, ברוב פאר והדר, חגגו כאן. נדמה שהוא ענב עניבה, והיא עם שמלה שטאטאה את הרצפה אחריה.

טוב, מוכנים להקים את הצריף ולהכניס את הדיירים? כן ולא. הוקם הצריף, אך ללא מחיצות כי אות-אות-אות האפרוחים מגיעים ואין בית-אמון. מה עוד צריך להגיד?

עברו ימים וחדשים וכל הצריפים ממנסורה מועברים לכפר הנשיא למעלה. החברים, הגרים בצפיפות בלתי אשכנזית, מחכים בכליון עינים להשלמת העבודה, ואופ! מחליטים לקלוט חברת נער.

הצריפים הופכים למגורי נער והצריף שלנו, צריף לוינסון, לכיתת הלימוד. לא מחיצות, לא ארונות, לא בגדי עבודה, לא שכלולים. חכחת נער היו שלוש או ארבע, ואחריהם עמד הצריף בשממונו עד שמישהו דאג לשרוף את צריף ב. כעצם עבר די הרבה זמן בין השריפה (על שריפות צריפים בפעם אחרת) לבין העברת צריפנו למקומו. אך הדבר בוצע. יעידו בעלי זכרון מתי זה היה. נדמה שבתחילה שימש למגורים, ייעודו המקורי, אך לא להרבה זמן, כי כבר לא נחשב למשוכלל כלל וכלל.

גלגולו האחרון, חדר מוסיקה חדר ציור, מחסן תרבות עד הרחבת "הפרויקט החדש" א י ח! איזה שם!

אכן, צריף, עצם דומם, אך מגלם חולדות בחובו. צריף לוינסון ז"ל.

איכות 8 וצורה פאני

לדודה פאני שלום!

כשילדי נולח מאוד שמחת.

אשתי שיחפה אותי בכל המסתורין של החלפת חיתולים והכנת בקבוקים. כשנכנס לכיתה א' עזרתי לו בלימוד הקריאה, ואף כשהתחיל לרכב באופניים הושטתי לו יד.

עכשיו גדל הנער, ושואל אותי מה זה יהודי. שאלתי אליך היא - מתי תבוא המורה מחזור לענות לו?

שלך,

נבור

לדודה פאני שלום!

אני לא טיפוס כזה שאוהב להגזים. לחגים שיש בהם משמעות בשבילנו היום אני מתיחס. עכשיו מינו אותי בחבר ועדת החגים בקיבוץ ואני מבין שבכדי להציג את החג כמו שצריך, עלי ללמוד משהו עליו. איך אני יכול לעשות את זאת בלי שהחברים יירדו עלי בטענה שאני חוזר בתשובה?

שלך,

מבולבל

לנבור ולמבולבל,

יחכן שהבעיות שלכם נפוצות יותר מכפי שתשבתם. הצעתי היא שחביאו את השאלה לדיון בחברת כפר הנשיא ביום ד' בערב במועדון החברים.

דודה פאני

בערב יום כיפור השנה, כמו בכל שנה, אנו ננהל שיחם במועדון החברים. השאלה בה נדון היא - אם אני לא חרדי אבל אני יהודי, מה זה אומר לי? מה המצע שלי? במה אני מאמין? ואיך אני מעביר את זה לדור הבא? להתראות בשעה 8.30 בערב יום כיפור במועדון.

שמחה

ישיבת המזכירות יום ד' 1.10.81

נוכחים:	ברוך כ'י	יעל ש'י
	מופתי ל'י	הרי ל'י
	אסתי נ'י	יוסי כ'י
	קרול ב'י	מוסי ה'י
		ראובן ג'י

- (1) סטיב סקס: (בהשתתפות אמנון ה' ועדת בנים) המזכירות ממליצה לאספה לקבל את סטיב כמועמד.
- (2) בוב הארט: התקיים דיון על חלוקת ימי עבודה שבועיים בין רשות סדור העבודה ובין חינוך מיוחד. החלטה סופית בישיבה הבאה.
- (3) טלפון לרבי'ש: (בהשתתפות ג'ירי נ'י) בקשר לבקשתו של ג'ירי להתקנת טלפון לחדרו התקיים דיון על האספקט הבטחוני של העניין. הוחלט להעביר את הדיון לוועדת הבטחון, שהיא הפורום המתאים לטפל בדרישה זאת.
- (4) מזכיר זמני: בזמן העדרותו של ראובן בגלל נסיעה לחו"ל בעניני הבונים, קרול ואסתי יטפלו בדברים שוטפים. מדובר על תקופה בת 3 שבועות.